

11.1.17 Komplexní čísla

Předpoklady:

Př. 1: Sčítání, odčítání a násobení komplexních čísel je velmi podobné stejným operacím probíraným v prvním ročníku. S čím? Jaký je rozdíl?

Sčítání, odčítání a násobení komplexních čísel provádíme stejně jako stejné operace s dvojčleny.

Rozdíl je v tom, že vyšší než první mocniny komplexní jednotky i můžeme upravovat a tím zjednodušovat.

Př. 2: Jakých hodnot může nabývat přirozená mocnina komplexní jednotky i^n ? Sestav přehled možných hodnot a odpovídajících mocnin.

Př. 3: Následující výrazy vyjádřete jedním komplexním číslem v alg. tvaru:

a) $\frac{1}{i} + \frac{1}{1+i} + \frac{1}{1-i}$ b) $\frac{(\sqrt{5}+2i) \cdot (1+i)^2}{i\sqrt{5}-2}$ c) $2i^9 - i^{12} + 5i^{16} - 3i^{11}$

a) $1-i$ b) 2 c) $5+4i$

Př. 4: Vypočítejte: a) $\overline{(1+i)} \cdot \overline{(3+2i)}$ b) $\frac{\left|\frac{3-4i}{5i}\right| \cdot \left|\frac{1+i}{3-i}\right|}{|2i-1| + |-i|}$

a) $1-5i$ b) $\frac{5-\sqrt{5}}{20}$

Př. 5: Převed'te do goniometrického tvaru a) $\frac{3-i}{1+3i}$, b) $\frac{i^{10}-1}{i^5+1}$

a) $z = \cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}$ b) $z = \sqrt{2} \left(\cos \frac{3\pi}{4} + i \sin \frac{3\pi}{4} \right)$

Př. 6: Umocněte komplexní číslo $z = (-1+i\sqrt{3})^4$ s využitím Moivreovy věty a výsledky převed'te zpět do algebraického tvaru .

$[-8+i8\sqrt{3}]$

Př. 7: Vypočti: a) $(2+3i)m+(2-3i)(m+n)=7-8i$ b) $\frac{z}{1+i}-2z=3iz-1$

á) $\left[m = \frac{5}{12}; n = \frac{8}{3} \right]$

Př. 8: Pomocí Moivreovy věty odvoďte vzorce pro $\sin 2\alpha, \cos 2\alpha, \sin 4\alpha, \cos 4\alpha$

Př. 9: $(1-2i) \cdot z = 2\bar{z} - i(2+i)$

$[z = 7+4i]$

Př. 10: Vypočtete: $\sqrt{(-3-4i)}$

$[-1+2i; 1-2i]$

Př. 11: $x^5 - 16\sqrt{3} + 16i = 0$

$\left[2 \left(\cos \frac{330^\circ + k \cdot 360^\circ}{5} + \dots \right) \right]$

Př. 12: Řešte početně: $x^2 - 6ix - 8 = 0$

$[2i; 4i]$

Př. 13: Určete kvadratickou rovnici, jejíž kořeny jsou čísla:

$x_1 = \cos 60^\circ + i \sin 60^\circ$

$x_2 = \cos 240^\circ + i \sin 240^\circ$

$\left[a \left(x^2 + \frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2} \right) = 0 \right]$

Př. 14: Graficky řešte soustavu: $|z+1-2i| \leq 3 \wedge |z+2-2i| > |z|$.

Př. 15: $x^{10} - 16x^6 + ix^4 - 16i = 0$

$\left[\pm 2; \pm 2i; \cos \left(\frac{\pi}{4} + \frac{1}{3}k\pi \right) + i \sin \left(\frac{\pi}{4} + \frac{1}{3}k\pi \right) \right]$

Shrnutí: